ଶ୍ରୀ ରାମ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ପ୍ରଥମ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଫେବୃଆରୀ 7, 2001

[ଭି.ଏନ୍. ଖାରେ ଏବଂ ଏସ୍.ଏନ୍. ବାରିଆଭା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ୟୁ.ପି. ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1950-ଧାରା 331; ଅନୁସୂଚୀ II-ପଞ୍ଜିକୃତ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ମାଧ୍ୟମରେ ମକଦ୍ଦମା-ଜମିର ଦଖଲ-ରାଜସ୍ୱ ନଥି ଅଧୀନରେ ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱଧାରୀ- ଜାଲ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ମାଧ୍ୟମରେ ମକଦ୍ଦମା-ଜମି ଦାବି କରୁଥିବା ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ-ରାଜସ୍ୱ ଅଦାଲତରେ ମାଲିକାନା ଘୋଷଣା ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବା ପାଇଁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ-ବୈଧତା- ଏହି ତଥ୍ୟ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି, ନଥିଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱଧାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଅଧିକାର ଥିବାରୁ ରାଜସ୍ୱ ଅଦାଲତରେ ଘୋଷଣା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରାଯାଉଛି ।

ଜଣେ V 12.7.1984 ତାରିଖରେ ଏକ ପଞ୍ଜିକୃତ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଦ୍ୱାରା ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କୁ ମକଦ୍ଦମା-ଜମିର ଦଖଲ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନାମ ରାଜସ୍ୱ ନଥିରେ ସ୍ଥାୟିତ୍ୱଧାରୀ ଭାବରେ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଉତ୍ତରଦାତା 3 ଏବଂ 4, 24.7.1984 ତାରିଖରେ କିଛି ଭଣ୍ଡ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ V ଭାବରେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରି ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସମ୍ପାଦିତ ମକଦ୍ଦମା-ଜମିର ଏକ ଜାଲ୍ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ପାଇଥିଲେ । ଜାଲ୍ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ବଳରେ, ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ମକଦ୍ଦମା-ଜମି ଉପରେ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ଦଖଲରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ବାତିଲ କରିବା ଏବଂ ନିଷେଧାଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ । ଅପିଲୀୟ ଅଦାଲତ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି, ସେମାନେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଦାୟର କରିଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ କହିଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ମୂଳ ବିକ୍ରେତା ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ବାତିଲ ପାଇଁ କୌଣସି ମାମଲା ଦାୟର କରିନାହାଁନ୍ତି, ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ମକଦ୍ଦମା ୟୁ.ପି. ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1950 ର ଧାରା 331 ଏବଂ ଅନୁସୂଚୀ II ଦ୍ୱାରା ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରତିକାର ରାଜସ୍ୱ ଅଦାଲତରେ ଉପଲବ୍ଧ ଥିଲା ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରି, ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ମୂଳ ବିକ୍ରେତା V ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ବାତିଲ ପାଇଁ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଛନ୍ତି ।

ଉତ୍ତରଦାତା 3 ଏବଂ 4 ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ମକଦ୍ଦମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 331 ଅନୁଯାୟୀ ବାଧାପ୍ରାପ୍ତ; ଏବଂ ଘୋଷଣା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ରାଜସ୍ୱ ଅଦାଲତର କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ରହିଛି ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ,

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ :1.1.ମୂଳ ବିକ୍ରେତା 24.7.1984 ତାରିଖରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ବାତିଲ ପାଇଁ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଛନ୍ତି, ଯାହା ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିବାଦିତ ନୁହେଁ । ଯେଉଁ ଆଧାରରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇଥିଲେ, ତାହା କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ ନୁହେଁ ।[987- A- B]

1.2. ଆବେଦନକାରୀମାନେ 12.7.1984 ତାରିଖର ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଅନୁଯାୟୀ ମକଦ୍ଦମା-ଜମିର ଦଖଲରେ ଥିବା ନଥିଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାୟିତ୍ୱଧାରୀ । ଜଣେ ସ୍ଥାୟିତ୍ୱଧାରୀ, ଯାହାଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଅଧିକାର ଅଛି ଏବଂ ଦଖଲ ଜାଲିଆତି କିମ୍ବା ମିଥ୍ୟା ପରିଚୟ ଆଧାରରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ବାତିଲ ପାଇଁ ଏକ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ରାଜସ୍ୱ ଅଦାଲତରେ ଘୋଷଣା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ନଥିରେ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାୟିତ୍ୱଧାରୀଙ୍କ ଅଧିକାର ଅସ୍ପଷ୍ଟ ନାହିଁ । ତାଙ୍କୁ ଜମି ଉପରେ ତାଙ୍କର ମାଲିକାନା ଅଧିକାର ଘୋଷଣାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ ।[987- E; 988- G- H]

ଗୋରଖ ନାଥ ଦୁବେ ବନାମ ହରି ନାରାୟଣ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1973] **2 SCC 535, ପ୍ରଭେଦ କରାଗଲା ।**

ରାମ ପଦାରଥ ବନାମ ଦ୍ୱିତୀୟ ADJ, ସୁଲତାନପୁର, **[1989] RD 21 ଏବଂ** *ଶ୍ରୀମତୀ ବିସମିଲା ବନାମ ଜନେଶ୍ୱର ପରସଦ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ*, **[1990] 1 SCC 207, ଉଲ୍ଲେଖ କରାଗଲା ।**

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 4596/1997 ।

C.M. (ସମୀକ୍ଷା) ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 56009/1995ରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ 4.10.96 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସତ୍ୟ ମିତ୍ର ଗର୍ଗ ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଆର.ଡି. ଉପାଧ୍ୟାୟ, ସୟଦ ଅଲ୍ଲୀ ଅହମ୍ମଦ, ସୟଦ ତନୱୀର ଅହମ୍ମଦ ଏବଂ ଜି.ଜି. ଉପାଧ୍ୟାୟ ଏବଂ ବିକାଶ ବଂଶଲ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଭି. ଏନ. ଖାରେଙ୍କ ଦ୍ୱାରା । ଏହି ଆବେଦନରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଜମି ସମ୍ପର୍କରେ କିଛି ପ୍ରତାରକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦିତ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ବାତିଲ ପାଇଁ ଦଖଲରେ ଥିବା ଜଣେ ନଥିଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱଧାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ଏକ ମାମଲା ୟୁ.ପି. ଜମିଦାରୀ ଉଚ୍ଛେଦ ଏବଂ ଭୂମି ସଂସ୍କାର ଅଧିନିୟମ, 1950 (ଏଠାରେ 'ଅଧିନିୟମ' ଭାବରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି) ର ଧାରା 331 ଏବଂ ଅନୁସୂଚୀ II ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିବନ୍ଧିତ କି । ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3 ଏବଂ 4ଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସମ୍ପାଦିତ ହେବାକୁ ଥିବା ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ବାତିଲ ପାଇଁ ବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଗତ ଏକ ମକଦ୍ଦମାରୁ ଉପରୋକ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉପୁନ୍ନ ହୋଇଛି । ବାଦୀ-ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ମାମଲା ହେଉଛି ଯେ ଜଣେ ଶ୍ରୀମତୀ ବିଦ୍ୟାବତୀ ଦେବୀ, ଯିଏ ବିବାଦୀୟ ଜମିର ମାଲିକ ଏବଂ ଭୂମିଦାର ଥିଲେ, 12 ଜୁଲାଇ, 1984 ରେ ଏକ ପଞ୍ଜିକୃତ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ଜମିକୁ ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରିଥିଲେ । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ବିକ୍ରେତା ଶ୍ରୀମତୀ ବିଦ୍ୟାବତୀ ଦେବୀ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ଜମିର ପ୍ଲଟର ଦଖଲ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ସେମାନଙ୍କ ନାମ ରାଜସ୍ୱ ନଥିରେ ହସ୍ତାନ୍ତରଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପରବର୍ତ୍ତୀ ମାମଲା ହେଉଛି ଯେ, ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ-ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3 ଏବଂ 4 ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଉକ୍ତ ଜମିର ପ୍ଲଟର ବିକ୍ରୟ ପାଇଁ ଏକ ଚୁକ୍ତିନାମା ଜାଲ କରିଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ମାମଲା ଏହା ମଧ୍ୟ ଯେ 24 ଜୁଲାଇ, 1984 ରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3 ଏବଂ 4 ଜଣେ ପ୍ରତାରକଙ୍କୁ ଶ୍ରୀମତୀ ବିଦ୍ୟାବତୀ ଦେବୀଙ୍କ ନାମରେ 60,000 ଟଙ୍କାର ବିନିମୟ ପାଇଁ ଉପସ୍ଥାପନ କରି ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲକୁ ସେମାନଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ସମ୍ପାଦିତ କରାଇଥିଲେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ଜାଲ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲର ବଳରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ-ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 3 ଏବଂ 4 ଉକ୍ତ ଜମିର ପ୍ଲଟ ଉପରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦଖଲରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । ଏପରି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ 24 ଜୁଲାଇ, 1984 ତାରିଖର ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ବାତିଲ କରିବା ଏବଂ ନିଷେଧାଦେଶ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ-ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ଏହି ଦାବି ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ମକଦ୍ଦମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 331 ଏବଂ ଅନୁସୂଚୀ II ଦ୍ୱାରା ନିଷେଧ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ପ୍ରତିକାର ହେଉଛି ରାଜସ୍ୱ ଅଦାଲତରେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବା । ପ୍ରତିବାଦୀ-ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଏହି ଆବେଦନକୁ ଏକ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନେ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ପସନ୍ଦ କରିଥିଲେ ଯାହା ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା । ତଥାପି, ଅପିଲୀୟ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏବଂ ଅପିଲୀୟ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଏକ ସମୀକ୍ଷା ଆବେଦନ ଦାୟର କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ 4 ଅକ୍ଟୋବର 1996 ତାରିଖର ଏକ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା ଖାରଜ କରାଯାଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେବା

ସମୟରେ ମତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଯେହେତୁ ଶ୍ରୀମତୀ ବିଦ୍ୟାବତୀ ଦେବୀ - ମୂଳ ମାଲିକ (ବିକ୍ରେତା) 24 ଜୁଲାଇ, 1984 ତାରିଖର ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ବାତିଲ ପାଇଁ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିନାହାଁନ୍ତି, ତେଣୁ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ମକଦ୍ଦମା ଅଧିନିୟମର ଧାରା 331 ଏବଂ ଅନୁସୂଚୀ II ଦ୍ୱାରା ନିଷେଦ୍ଧ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଉପଲବ୍ଧ ପ୍ରତିକାର ହେଉଛି ରାଜସ୍ୱ ଅଦାଲତରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବା ।ଏହି ବର୍ତ୍ତମାନ ଆବେଦନରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଉକ୍ତ ଆଦେଶ ଏବଂ ରାୟର ବୈଧତାକୁ ପ୍ରତିବାଦ କରାଯାଇଛି ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ଯେ ବିକ୍ରେତା ଶ୍ରୀମତୀ ବିଦ୍ୟାବତୀ ଦେବୀ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ ବାତିଲ ପାଇଁ କୌଣସି ମାମଲା ଦାୟର କରିନାହାଁନ୍ତି ଏବଂ ତେଣୁ, ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର କରାଯାଇଥିବା ମକଦ୍ଦମା ଦେୱାନୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବଜାୟ ରଖିବା ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ, ତାହା ଭୁଲ ଏବଂ କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ ନୁହେଁ । ସେ ଆହୁରି ଯୁକ୍ତି ଦେଇଥିଲେ ଯେ ନଥିରେ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପ୍ରମାଣ ଅଛି ଯେ ଶ୍ରୀମତୀ ବିଦ୍ୟାବତୀ ଦେବୀ 24 ଜୁଲାଇ, 1984 ତାରିଖର ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ବାତିଲ ପାଇଁ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଛନ୍ତି । ଆମେ ନଥିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରି ଦେଖିଛୁ ଯେ ଶ୍ରୀମତୀ ବିଦ୍ୟାବତୀ ଦେବୀ 24 ଜୁଲାଇ, 1984 ତାରିଖର କଥିତ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ବାତିଲ ପାଇଁ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଛନ୍ତି ।

ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଏହା ଉପରେ ବିବାଦ କରିନାହାଁନ୍ତି । ତେଣୁ, ଆମେ ଜାଣିପାରୁଛୁ ଯେ ଯେଉଁ ଆଧାରରେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା ତାହା କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ଉପରେ ଆଧାରିତ ନୁହେଁ । ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ ଶ୍ରୀମତୀ ବିଦ୍ୟାବତୀ ଦେବୀ 24 ଜୁଲାଇ, 1984 ରେ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ବାତିଲ ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାୟର ହୋଇଥିବା ମକଦ୍ଦମା ବଜାୟ ରଖିବା ଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ କାରଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 331 ଅନୁଯାୟୀ ଏହା ନିଷିଦ୍ଧ ଅଟେ । ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ ଅଭିଯୋଗ ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ଦସ୍ତାବିଜଟି ଅବୈଧ ହୁଏ ତେବେ ବାତିଲ କିମ୍ବା ରଦ୍ଦ କରିବାର କିଛି ନାହିଁ ।

ଏହାକୁ କେବଳ ଅଣଦେଖା କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏହି ଦସ୍ତାବିଜଟି ବାତିଲଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ତେଣୁ, ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତର ମକଦ୍ଦମା ଗ୍ରହଣ ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର କୌଣସି ଅଧିକାରିତା ନାହିଁ ଏବଂ ଏହା କେବଳ ରାଜସ୍ୱ ଅଦାଲତ ହିଁ ଘୋଷଣା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମାର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାର ଅଧିକାର ଅଛି । ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ତାଙ୍କ ଯୁକ୍ତିର ସମର୍ଥନରେ *ଗୋରଖ ନାଥ ଦୁବେ ବନାମ ହରି ନାରାୟଣ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ* [1973] 2 SCC 535 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ନିଷ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ନିର୍ଭର କରିଥିଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଆମେ ଯାହା ପାଇଲୁ ତାହା ହେଉଛି ଯେ ବିକ୍ରେତା ଶ୍ରୀମତୀ ବିଦ୍ୟାବତୀ ଦେବୀ ସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ ଯେ ସେ 12 ଜୁଲାଇ, 1984 ରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏକ ପଞ୍ଜିକୃତ

ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିଥିଲେ । ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ଜମିର ଦଖଲ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଆବେଦନକାରୀମାନେ ଉକ୍ତ ଜମିର ଦଖଲରେ ଅଛନ୍ତି । ଏହା ମଧ୍ୟ ରେକର୍ଡରେ ଅଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ନାମ ରାଜସ୍ୱ ନଥିରେ ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱଧାରୀ ଭାବରେ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଉପରୋକ୍ତ ତଥ୍ୟ ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀମାନେ 12 ଜୁଲାଇ, 1984 ତାରିଖର ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ଅନୁଯାୟୀ ବିବାଦରେ ଥିବା ଜମିର ଦଖଲରେ ନଥିଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱଧାରୀ ଅଟନ୍ତି ।ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠୁଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଜଣେ ନଥି ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱଧାରୀ ଯାହାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ଅଧିକାର ଏବଂ ଦଖଲରେ ଅଛି, ତାଙ୍କୁ ରାଜସ୍ୱ ଅଦାଲତରେ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାକୁ ପଡିବ କି ନା ଏକ ଅବୈଧ ଦଲିଲ ବାତିଲ ପାଇଁ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ମକଦ୍ଦମାକୁ ବିଚାର ଏବଂ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତର ଅଧିକାରିତା ଅଛି କି । *ରାମ ପଦରଥ ବନାମ ଦ୍ୱିତୀୟ ADJ, ସୁଲତାନପୁର,* (1989) RD p.21 ମାମଲାରେ, ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଏକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଖଣ୍ଡପୀଠ ମାମଲାର ଏହି ବିଷୟକୁ ବିଚାର କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହିପରି କହିଥିଲେ :

> "ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଇନ୍ଦ୍ର ଦେବ ବନାମ ଶ୍ରୀମତୀ ରାମ ପ୍ୟାରୀ ମାମଲା ସଠିକ୍ ଭାବରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଉକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ କୌଣସି ବିଚାରର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ, ଯେତେବେଳେ ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ମାମଲା, ଡକ୍ଟର ଅଯୋଧ୍ୟା ପ୍ରସାଦ ବନାମ ଗଙ୍ଗୋତ୍ରୀ ପ୍ରସାଦ ଏକୀକରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ସମ୍ପର୍କରେ ଅଛି, କିନ୍ତୁ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ବିଚାର କରେ ଯେ ଅକାମୀ ଦଲିଲ ସମ୍ପର୍କରେ ମକଦ୍ଦମା ରାଜସ୍ୱ ଅଦାଲତରେ ହେବ, ଏହା ଏକ ଭଲ ଆଇନ ପ୍ରଣୟନ କରେ ନାହିଁ । ଏହି ଅକାମୀ ଦଲିଲ ବାତିଲ ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା କିମ୍ବା କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ସାଧାରଣତଃ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ ହେବ ଏବଂ କୌଣସି ପକ୍ଷକୁ ଆଇନ ଅନୁଯାୟୀ ଏହି ମକଦ୍ଦମା ପାଇବାରୁ ବଞ୍ଚିତ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କେବଳ ଯେତେବେଳେ ଅଧିକାର କିମ୍ବା ସ୍ଥିତିର ଘୋଷଣା ଏବଂ ଜଣେ ସ୍ଥାୟିତ୍ୱଧାରୀଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକ ହୁଏ, ଯେଉଁଠାରେ ରଦ୍ଦ ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଅତିରିକ୍ତ ଏବଂ ଅନାବଶ୍ୟକ ହେବ ।"ଜଣେ ନଥି ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାୟୀତ୍ୱଧାରୀ ଯାହାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଅଧିକାର ଅଛି, ତାଙ୍କୁ ଏକ ଅକାମୀ ଦଲିଲ ବାତିଲ ପାଇଁ ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ରାଜସ୍ୱ ଅଦାଲତକୁ ଯିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଯାହା ତାଙ୍କୁ ଆଇନ ଅଦାଲତକୁ ଯିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିଥିଲା ଏବଂ ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେ ସହାୟକ ପ୍ରତିକାର ମଧ୍ୟ ଦାବି କରିପାରିବେ ଯଦିଓ ରାଜସ୍ୱ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ସମାନ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇପାରିବ ।
>
> (ଗୁରୁତ୍ୱ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା)

ଉପରୋକ୍ତ ମାମଲାରେ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ସଠିକତାକୁ ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇ ନାହିଁ ।ପ୍ରକୃତରେ, ଉକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଶ୍ରୀମତୀ ବିସମିଲ୍ଲା ବନାମ ଜନେଶ୍ୱର ପ୍ରସାଦ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1990] 1 SCC207 ରେ

ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇଥିଲା । ଗୋରଖ ନାଥ ଦୁବେ (ଉପରୋକ୍ତ) ରେ ଯାହା ଉପରେ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତା ଦୃଢ଼ ଭାବରେ ନିର୍ଭର କରନ୍ତି, ଏହାକୁ ଏହିପରି ଭାବରେ ରଖାଯାଇଥିଲା ।

> " ...... କିନ୍ତୁ, ଯେଉଁଠାରେ ଏକ ଦଲିଲ୍ ଅଛି ଯାହାର ଆଇନଗତ ପ୍ରଭାବ କେବଳ ଏହାକୁ ରଦ୍ଦ କରି କିମ୍ବା ବାତିଲ କରି ହଟାଇ ଦିଆଯାଇପାରିବ, ଏହା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ଏକୀକରଣ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କର ଦଲିଲ ବାତିଲ କରିବାର କୌଣସି କ୍ଷମତା ନାହିଁ, ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହାକୁ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ବୋଲି ବିଚାର କରାଯିବ ଉଚିତ ଯେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାକୁ ବାତିଲ କରିବାର କ୍ଷମତା ଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ବାତିଲ କରାଯାଇନାହିଁ ...... "
>
> ଉକ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପୃଥକଯୋଗ୍ୟ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ମାମଲାରେ କୌଣସି ସାହାଯ୍ୟ କରେ ନାହିଁ । ଉପରୋକ୍ତ ଉଦ୍ଧୃତ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକୁ ମାମଲାର ସତ୍ୟତା ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ବୁଝିବାକୁ ପଡିବ । ଉକ୍ତ ମାମଲାରେ, ବାଦୀ, ବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାବି କରାଯାଇଥିବା ଅଧା ଅଂଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ବାତିଲ କରିବା ଏବଂ ବାଦୀଙ୍କ ଅଂଶର ଦଖଲ ପ୍ରଦାନ ପାଇଁ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ । ଏହି ମକଦ୍ଦମାଟିରେ, ଏହି ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ବିକ୍ରେତାଙ୍କର ଜମିରେ ଅଧା ଅଂଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ ଏବଂ ତେଣୁ, ସେହି ପରିମାଣ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିକ୍ରୟ ପତ୍ର ଅବୈଧ ଅଟେ । ଉକ୍ତ ମାମଲାରେ ବାଦୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ କୌଣସି ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଅଧିକାର ନଥିଲା ଏବଂ ଜମି ଉପରେ ତାଙ୍କର ଅଧିକାର ଏବଂ ଦଖଲ ପ୍ରଦାନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ।

ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖିତ ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରି, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ନଥିଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାୟିତ୍ୱଧାରୀଙ୍କର ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ଅଧିକାର ଏବଂ ଦଖଲରେ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଜାଲିଆତି କିମ୍ବା ମିଥ୍ୟା ପରିଚୟ ଆଧାରରେ ପ୍ରାପ୍ତ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ବାତିଲ ପାଇଁ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ ରାଜସ୍ୱ ଅଦାଲତରେ ଘୋଷଣା ପାଇଁ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରିବ ନାହିଁ - କାରଣ ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତରୁ, ନଥି ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାୟିତ୍ୱଧାରୀଙ୍କ ଅଧିକାର ଅସ୍ପଷ୍ଟ ନାହିଁ । ତାଙ୍କୁ ଜମିରେ ତାଙ୍କର ଅଧିକାର ଘୋଷଣାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ନଥିଭୁକ୍ତ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାୟିତ୍ୱଧାରୀ ନୁହଁନ୍ତି, ସେଠାକାର ସ୍ଥିତି ଭିନ୍ନ ହେବ ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜାଲିଆତି କିମ୍ବା ମିଥ୍ୟା ପରିଚୟ ଆଧାରରେ ଦେୱାନୀ ଅଦାଲତରେ ମାମଲା ଦାୟର କରି ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ବାତିଲ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି । ସେଠାରେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ବାଦୀଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ମାଲିକାନା ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ତେଣୁ, ତାଙ୍କୁ ରାଜସ୍ୱ ଅଦାଲତକୁ ଯିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇପାରେ, କାରଣ ବିକ୍ରୟ, ଦଲିଲ ଅକାମୀ ହେବା ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କୁ ଘୋଷଣା ଏବଂ ଦଖଲ ପାଇଁ ଆଶ୍ୱସ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡିବ ।

ଉପରୋକ୍ତ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ, ଆମର ମତ ହେଉଛି ଯେ ଆଜ୍ଞାଦେଶ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେବାରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ଗୁରୁତର ଦୁର୍ବଳତାରେ ପୀଡିତ । ତେଣୁ, ଏହି ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେବା ଯୋଗ୍ୟ । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଆବେଦନ ଅଧୀନରେ ଥିବା ରାୟକୁ ବାତିଲ

କରାଯାଇଛି । ମକଦ୍ଦମାକୁ ଯୋଗ୍ୟତା ଆଧାରରେ ବିଚାର ପାଇଁ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ଏଠାରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ଆଦେଶ ରହିବ ନାହିଁ ।

ବି.ଏସ୍. ଆବେଦନ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ସୁମିତ୍ରା ସାହୁ ,ଅନୁବାଦିକା,
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।